

บันทึกสำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา
เรื่อง วิธีปฏิบัติเกี่ยวกับระเบียบสำนักนายกรัฐมนตรี ว่าด้วยหลักเกณฑ์
การปฏิบัติเกี่ยวกับความรับผิดทางละเมิดของเจ้าหน้าที่ พ.ศ. ๒๕๓๙

การไฟฟ้าส่วนภูมิภาคได้มีหนังสือ ที่ มท ๕๓๐๙.๒/๖๑๙๒ ลงวันที่ ๑๙ เมษายน ๒๕๔๔ ถึงสำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา ขอรื้อวิธีปฏิบัติเกี่ยวกับระเบียบสำนักนายกรัฐมนตรี ว่าด้วยหลักเกณฑ์การปฏิบัติเกี่ยวกับความรับผิดทางละเมิดของเจ้าหน้าที่ พ.ศ. ๒๕๓๙ ความว่า ตามที่คณะรัฐมนตรีมีมติเมื่อวันที่ ๑๒ พฤศจิกายน ๒๕๓๙ กำหนดให้รัฐวิสาหกิจหรือหน่วยงานของรัฐมีระเบียบเกี่ยวกับหลักเกณฑ์การปฏิบัติเกี่ยวกับความรับผิดทางละเมิดของเจ้าหน้าที่ สำหรับหน่วยงานของตน แต่ในกรณีที่รัฐวิสาหกิจยังไม่สามารถจัดให้มีระเบียบดังกล่าว ให้ถือปฏิบัติตามระเบียบสำนักนายกรัฐมนตรี ว่าด้วยหลักเกณฑ์การปฏิบัติเกี่ยวกับความรับผิดทางละเมิดของเจ้าหน้าที่ พ.ศ. ๒๕๓๙ โดยอนุโลม การไฟฟ้าส่วนภูมิภาคขอรื้อแนวปฏิบัติเกี่ยวกับระเบียบสำนักนายกรัฐมนตรี ว่าด้วยหลักเกณฑ์การปฏิบัติเกี่ยวกับความรับผิดทางละเมิดของเจ้าหน้าที่ พ.ศ. ๒๕๓๙ ดังนี้

๑. กรณีพนักงานการไฟฟ้าส่วนภูมิภาคได้กระทำละเมิดต่อบุคคลภายนอกในการปฏิบัติงานตามหน้าที่ เป็นเหตุให้บุคคลภายนอกเสียชีวิต และหรือทรัพย์สินได้รับความเสียหาย รวมทั้งทรัพย์สินของการไฟฟ้าส่วนภูมิภาคก็ได้รับความเสียหาย เมื่อการไฟฟ้าส่วนภูมิภาคได้แต่งตั้งคณะกรรมการสอบข้อเท็จจริงความรับผิดทางละเมิดแล้วเห็นถึงความเสียหายเกิดจากการกระทำของพนักงานโดยประมาทเลินเล่ออย่างร้ายแรงในระหว่างปฏิบัติหน้าที่ กรณีดังกล่าวนี้การจ่ายค่าเสียหายให้แก่บุคคลภายนอก ไม่ว่าจะเป็นค่ารักษาพยาบาล ค่าจัดการศพ ค่าซ่อมแซมทรัพย์สิน และค่าเสียหายอื่น ๆ การไฟฟ้าส่วน

ส่งพร้อมหนังสือ ที่ นร ๐๖๐๖/๕๑๙ ลงวันที่ ๑๐ กันยายน ๒๕๔๔ ซึ่งสำนักทศน
คณะกรรมการกฤษฎีกามีถึงสำนักเลขาธิการคณะรัฐมนตรี

ภูมิภาคสามารถจ่ายค่าเสียหายให้แก่บุคคลภายนอกได้เลยหรือต้องส่งสำนวนการสอบข้อเท็จจริงความรับผิดชอบทางละเมิดให้รัฐมนตรีว่าการกระทรวงมหาดไทยในฐานะผู้กำกับดูแลการไฟฟ้าส่วนภูมิภาคพิจารณาตรวจสอบความเห็นแทนกระทรวงการคลังตามหลักเกณฑ์ข้อ ๓ ในหนังสือสำนักเลขาธิการคณะรัฐมนตรี ที่ นร ๐๒๑๔/ว ๒๓๕ ลงวันที่ ๒๘ พฤศจิกายน ๒๕๓๙ ก่อนหรือไม่ หรือจะต้องปฏิบัติอย่างไร

๒. สืบเนื่องจากกรณีตามข้อ ๑ การไล่เบี้ยจากพนักงานผู้ทำละเมิดทั้งค่าเสียหายที่การไฟฟ้าส่วนภูมิภาคชำระให้บุคคลภายนอกและค่าซ่อมแซมทรัพย์สินของการไฟฟ้าส่วนภูมิภาคต้องถือปฏิบัติตามระเบียบสำนักนายกรัฐมนตรี ว่าด้วยหลักเกณฑ์การปฏิบัติเกี่ยวกับความรับผิดชอบทางละเมิดของเจ้าหน้าที่ พ.ศ. ๒๕๓๙ หมวด ๑ กรณีเจ้าหน้าที่กระทำละเมิดต่อหน่วยงานของรัฐ ข้อ ๑๗ โดยส่งสำนวนให้กระทรวงการคลังพิจารณาตรวจสอบให้ความเห็นอีกครั้งหนึ่งก่อนเรียกร้องให้พนักงานผู้กระทำละเมิดชดใช้ค่าเสียหายหรือไม่ อย่างไร

๓. เนื่องจากกรณีตามข้อ ๑ และ ๒ เป็นเรื่องและสำนวนเดียวกันเพื่อความรวดเร็วและเกิดความคล่องตัวในการปฏิบัติงาน ซึ่งหากล่าช้าอาจมีผลถึงอายุความใช้สิทธิเรียกร้อง การไฟฟ้าส่วนภูมิภาคจะขอส่งสำนวนทั้งสองกรณีดังกล่าว ให้รัฐมนตรีว่าการกระทรวงมหาดไทยพิจารณาตรวจสอบให้ความเห็นแทนกระทรวงการคลังไปในคราวเดียวกัน โดยไม่ต้องส่งสำนวนกรณีไล่เบี้ยจากพนักงานผู้ทำละเมิดให้กระทรวงการคลังพิจารณาตรวจสอบอีกจะปฏิบัติได้หรือไม่

คณะกรรมการกฤษฎีกา (คณะพิเศษ) ได้พิจารณาปัญหาดังกล่าว โดยมีผู้แทนการไฟฟ้าส่วนภูมิภาคเป็นผู้ชี้แจงรายละเอียดแล้ว ปราบกฏข้อเท็จจริงเพิ่มเติมว่า เมื่อวันที่ ๒๔ พฤษภาคม ๒๕๕๓ นาย ว. พนักงานขับรถของการไฟฟ้าส่วนภูมิภาค ได้ขับรถยนต์ของการไฟฟ้าส่วนภูมิภาค หมายเลขทะเบียน ๙๓-๗๘๓๑ กรุงเทพมหานคร กลับจากการปฏิบัติงานตรวจนับเสาไฟฟ้า โดยระหว่างทางเกิดฝนตกพายุลมแรงและถนนลื่นเนื่องจากอยู่ในระหว่างการก่อสร้าง มีเศษดินโคลนตกอยู่บนถนน รถยนต์ได้สั่นไถลไปหยุดขวางทางวิ่งอีกฝั่งหนึ่ง เป็นเหตุให้รถยนต์กระบะหมายเลขทะเบียน บจ-๓๔๑๖ กส. ของนาง ร. พุ่งเข้าชน ทำให้นาย ด. ผู้นั่งโดยสารในรถยนต์กระบะเสียชีวิต รถยนต์กระบะเสียหาย และรถยนต์ของการไฟฟ้าส่วนภูมิภาคเสียหาย ทายาทของนาย ด. และนาง ร. เจ้าของรถยนต์กระบะ ได้เรียกร้องให้การไฟฟ้าส่วนภูมิภาคชดใช้ค่าเสียหายที่เกิดขึ้น การไฟฟ้าส่วนภูมิภาค เขต ๒ (อุบลราชธานี) ภาคตะวันออกเฉียงเหนือ ได้แต่งตั้งคณะกรรมการ

สอบสวนพนักงานขับรถยนต์ดังกล่าว^๑ ปรากฏผลการพิจารณาเกี่ยวกับการชดใช้ค่าสินไหมทดแทนให้แก่บุคคลภายนอกว่า ในกรณีของทายาทของนาย ด. คณะกรรมการสอบสวนได้เจรจาต่อรองจนกระทั่งทายาทของนาย ด. ยอมรับค่าสินไหมทดแทน จำนวน ๔๖๐,๐๐๐ บาท และการไฟฟ้าส่วนภูมิภาคได้จ่ายเงินดังกล่าวให้แก่ทายาทของนาย ด. แล้วเมื่อวันที่ ๓๐ มีนาคม ๒๕๔๔ ส่วนค่าสินไหมทดแทนสำหรับรถยนต์กระบะของนาง ร. นั้น ไม่อาจตกลงกันได้ เพราะนาง ร. เรียกร้องค่าเสียหายเป็นจำนวน ๑๘๐,๐๐๐ บาท ซึ่งเป็นจำนวนที่สูงเกินความจริง จึงปฏิเสธข้อเรียกร้อง สำหรับการสอบสวนเกี่ยวกับการกระทำละเมิดของนาย ว. คณะกรรมการสอบสวนเห็นว่า การกระทำของนาย ว. เป็นการกระทำโดยประมาทเลินเล่ออย่างร้ายแรง และให้นาย ว. ชดใช้ค่าเสียหายที่การไฟฟ้าส่วนภูมิภาคต้องจ่ายให้แก่บุคคลภายนอกและหรือตามคำพิพากษาถึงที่สุดของศาล รวมถึงค่าซ่อมรถยนต์ของการไฟฟ้าส่วนภูมิภาค ในสัดส่วนร้อยละ ๒๐ ของค่าเสียหายทั้งหมดที่เกิดจากมูลละเมิด หลังจากนั้น ผู้ว่าการการไฟฟ้าส่วนภูมิภาคได้สั่งการให้นำเรื่องดังกล่าวให้คณะกรรมการพิจารณาระดับสูงพิจารณา^๒ โดยคณะกรรมการพิจารณาระดับสูงได้มีมติเมื่อวันที่ ๑๗ กรกฎาคม ๒๕๔๔ ว่าอุบัติเหตุที่เกิดขึ้นนั้นเกิดจากการกระทำโดยประมาทเลินเล่อของนาย ว. แต่ไม่ถึงขั้นร้ายแรง นาย ว. จึงไม่ต้องรับผิดชอบชดใช้ค่าเสียหายต่อการไฟฟ้าส่วนภูมิภาค

นอกจากนี้ นาง ร. ได้ฟ้องคดีละเมิดเพื่อเรียกค่าเสียหายต่อศาลจังหวัดกาฬสินธุ์ตามคดีแพ่งหมายเลขดำที่ ๓๓๖/๒๕๔๔ โดยฟ้องนาย ว. เป็นจำเลยที่ ๑ และการไฟฟ้าส่วนภูมิภาค เป็นจำเลยที่ ๒

คณะกรรมการกฤษฎีกา (คณะพิเศษ) ได้พิจารณาข้อหารือของการไฟฟ้าส่วนภูมิภาคประกอบกับข้อเท็จจริงดังกล่าวแล้ว เห็นว่า กรณีนี้เมื่อการไฟฟ้าส่วนภูมิภาคเป็นรัฐวิสาหกิจจึงไม่จำเป็นต้องอยู่ภายใต้บังคับของระเบียบสำนักนายกรัฐมนตรี ว่าด้วยหลักเกณฑ์การปฏิบัติเกี่ยวกับความรับผิดทางละเมิดของเจ้าหน้าที่ พ.ศ. ๒๕๓๙ แต่โดยที่

^๑ คำสั่งการไฟฟ้าส่วนภูมิภาค เขต ๒ (อุบลราชธานี) ภาคตะวันออกเฉียงเหนือ ที่ ฉ.๒-ส/๒๕๔๔ เรื่อง แต่งตั้งคณะกรรมการสอบสวนนาย ว. ตำแหน่งพนักงานขับรถ ผกส. กฟจ. กส. ลงวันที่ ๑๐ พฤศจิกายน ๒๕๔๓

^๒ คำสั่งการไฟฟ้าส่วนภูมิภาค ที่ พ.(ก) ๘๒/๒๕๔๓ เรื่อง แต่งตั้งคณะกรรมการพิจารณาระดับสูง ลงวันที่ ๑๘ ตุลาคม ๒๕๔๓ ซึ่งกำหนดให้คณะกรรมการพิจารณาระดับสูงมีอำนาจหน้าที่รวมถึงการพิจารณาสอบสวนความรับผิดทางแพ่งด้วย และหากมติที่ประชุมของคณะกรรมการพิจารณาระดับสูงสั่งให้ดำเนินการในเรื่องใด ๆ หน่วยงานหรือบุคคลที่เกี่ยวข้องจะต้องดำเนินการตามมตินั้น

การไฟฟ้าส่วนภูมิภาคยังไม่มีระเบียบเกี่ยวกับหลักเกณฑ์การปฏิบัติเกี่ยวกับความรับผิดชอบทางละเมิดของเจ้าหน้าที่ การไฟฟ้าส่วนภูมิภาคจึงต้องปฏิบัติตามระเบียบสำนักนายกรัฐมนตรีฯ และการดำเนินการใด ๆ ที่หมวด ๒ ของระเบียบสำนักนายกรัฐมนตรีฯ กำหนดให้เป็นหน้าที่ของกระทรวงการคลัง รัฐมนตรีว่าการกระทรวงมหาดไทยซึ่งเป็นผู้กำกับดูแลการไฟฟ้าส่วนภูมิภาคต้องทำหน้าที่แทนกระทรวงการคลัง ทั้งนี้ ตามนัยมติคณะรัฐมนตรีเมื่อวันที่ ๑๒ พฤศจิกายน ๒๕๓๙^๓ สำหรับประเด็นข้อหาหรือของการไฟฟ้าส่วนภูมิกานั้น เห็นสมควรกำหนดประเด็นการพิจารณาดังนี้

ประเด็นที่หนึ่ง การพิจารณาจ่ายค่าเสียหายให้แก่บุคคลภายนอกในกรณีพนักงานการไฟฟ้าส่วนภูมิภาคกระทำละเมิดต่อบุคคลภายนอก การไฟฟ้าส่วนภูมิภาคจะต้องส่งสำนวนสอบข้อเท็จจริงความรับผิดชอบทางละเมิดให้รัฐมนตรีว่าการกระทรวงมหาดไทย ในฐานะเป็นผู้กำกับดูแลการไฟฟ้าส่วนภูมิภาคพิจารณาตรวจสอบ หรือสามารถจ่ายค่าเสียหายให้แก่บุคคลภายนอกทันที นั้น เห็นว่า ข้อ ๓๑^๔ ของระเบียบสำนักนายกรัฐมนตรีฯ ซึ่งเป็นบทบัญญัติเริ่มต้นกระบวนการสอบข้อเท็จจริงความรับผิดชอบของเจ้าหน้าที่ต่อบุคคลภายนอก กำหนดให้นำข้อ ๘ ถึงข้อ ๒๐ มาใช้บังคับโดยอนุโลม การตั้งคณะกรรมการสอบข้อเท็จจริงความรับผิดชอบทางละเมิดตามข้อ ๓๓^๕ จึงต้องมีขึ้นเพื่อให้ดำเนินการตามข้อ ๓๑ ประกอบกับข้อ ๘ ถึงข้อ ๒๐ นั้นเอง ซึ่งรวมถึงการส่งสำนวนการสอบ

^๓หนังสือสำนักเลขาธิการคณะรัฐมนตรี ที่ นร ๐๒๑๔/ว ๒๓๕ ลงวันที่ ๒๘ พฤศจิกายน ๒๕๓๙

^๔ข้อ ๓๑ ในกรณีที่เจ้าหน้าที่ทำให้เกิดความเสียหายต่อบุคคลภายนอก ถ้าเจ้าหน้าที่ผู้นั้นเห็นว่าความเสียหายเกิดขึ้นเนื่องในการที่ตนได้กระทำในการปฏิบัติหน้าที่ ให้เจ้าหน้าที่ผู้นั้นแจ้งต่อผู้บังคับบัญชาโดยไม่ชักช้า และให้มีการรายงานตามลำดับชั้นถึงหัวหน้าหน่วยงานของรัฐแห่งนั้น แต่ในกรณีที่เจ้าหน้าที่เป็นรัฐมนตรีหรือกรรมการที่ตั้งขึ้นเพื่อปฏิบัติงานในหน่วยงานของรัฐหรือผู้ซึ่งไม่สังกัดหน่วยงานของรัฐแห่งใดหรือผู้ซึ่งไม่มีผู้บังคับบัญชา ให้ดำเนินการตามข้อ ๘ (๑) (๒) (๓) หรือ (๔) และให้นำข้อ ๘ ถึงข้อ ๒๐ มาใช้บังคับโดยอนุโลม

^๕ข้อ ๓๓ เมื่อได้รับคำขอตามข้อ ๓๒ และหน่วยงานของรัฐที่ได้รับคำขอไว้เห็นว่า เป็นเรื่องที่เกี่ยวข้องตน ให้แต่งตั้งคณะกรรมการเพื่อดำเนินการต่อไปโดยไม่ชักช้า

ข้อเท็จจริงไปยังกระทรวงการคลังเพื่อตรวจสอบตามข้อ ๑๗^๖ ด้วย แต่การส่งสำนวนดังกล่าวจะกระทำเฉพาะกรณีที่หน่วยงานของรัฐเห็นสมควรชดใช้ค่าสินไหมทดแทนแก่บุคคลภายนอกเท่านั้น ซึ่งคณะกรรมการกฤษฎีกา (คณะพิเศษ) ได้เคยตอบข้อหารือทำนองนี้ไว้แล้ว (เรื่องเสร็จที่ ๓๗๐/๒๕๕๔) ดังนั้น ในกรณีที่การไฟฟ้าส่วนภูมิภาคเห็นสมควรชดใช้ค่าสินไหมทดแทนแก่ทายาทของนาย ด. การไฟฟ้าส่วนภูมิภาคก็ต้องส่งสำนวนไปยังรัฐมนตรีว่าการกระทรวงมหาดไทยซึ่งทำหน้าที่แทนกระทรวงการคลังเพื่อพิจารณาตรวจสอบตามข้อ ๑๗ ประกอบกับข้อ ๓๑ ของระเบียบสำนักนายกรัฐมนตรีฯ แม้ว่าการไฟฟ้าส่วนภูมิภาคจะได้จ่ายเงินค่าสินไหมทดแทนให้แก่ทายาทของนาย ด. ไปแล้วก็ตาม ส่วนกรณีที่การไฟฟ้าส่วนภูมิภาคเห็นสมควรไม่ชดใช้ค่าสินไหมทดแทนแก่นาง ร. การไฟฟ้าส่วนภูมิภาคก็สามารถแจ้งคำสั่งให้นาง ร. ทราบได้ทันทีโดยไม่ต้องส่งสำนวนให้รัฐมนตรีว่าการกระทรวงมหาดไทยตรวจสอบแต่อย่างใด

แต่อย่างไรก็ตาม กรณีที่นาง ร. ได้ยื่นฟ้องคดีละเมิดต่อศาลจังหวัดกาฬสินธุ์นี้ ผู้ว่าการการไฟฟ้าส่วนภูมิภาคมีหน้าที่รายงานการถูกฟ้องคดีดังกล่าวให้

^๖ข้อ ๑๗ เมื่อผู้แต่งตั้งได้รับผลการพิจารณาของคณะกรรมการแล้ว ให้วินิจฉัยสั่งการว่ามีผู้รับผิดชอบชดใช้ค่าสินไหมทดแทนหรือไม่ และเป็นจำนวนเท่าใด แต่ยังมีต้องแจ้งการสั่งการให้ผู้ที่เกี่ยวข้องทราบ

ให้ผู้แต่งตั้งส่งสำนวนภายในเจ็ดวันนับแต่วันวินิจฉัยสั่งการให้กระทรวงการคลังเพื่อตรวจสอบ เว้นแต่เป็นเรื่องที่กระทรวงการคลังประกาศกำหนดว่าไม่ต้องรายงานให้กระทรวงการคลังตรวจสอบ

ให้กระทรวงการคลังพิจารณาโดยไม่ชักช้า และให้มีอำนาจตรวจสอบพยานหลักฐานที่เกี่ยวข้อง ในกรณีที่เห็นสมควรจะให้บุคคลใดส่งพยานหลักฐานหรือมาให้ถ้อยคำเพื่อประกอบการพิจารณาเพิ่มเติมอีกก็ได้

ในระหว่างการศึกษาของกระทรวงการคลัง ให้ผู้แต่งตั้งสั่งการให้เตรียมเรื่องให้พร้อมสำหรับการออกคำสั่งให้เจ้าหน้าที่ชำระค่าสินไหมทดแทนหรือดำเนินการฟ้องคดีเพื่อมิให้ขาดอายุความสองปีนับจากวันที่ผู้แต่งตั้งวินิจฉัยสั่งการ

ให้กระทรวงการคลังพิจารณาให้แล้วเสร็จก่อนอายุความสองปีสิ้นสุดไม่น้อยกว่าหกเดือน ถ้ากระทรวงการคลังไม่แจ้งผลการตรวจสอบให้ทราบภายในกำหนดเวลาดังกล่าว ให้ผู้แต่งตั้งมีคำสั่งตามที่เห็นสมควรและแจ้งให้ผู้ที่เกี่ยวข้องทราบ เว้นแต่ในกรณีหน่วยงานของรัฐนั้นเป็นราชการส่วนท้องถิ่น รัฐวิสาหกิจที่จัดตั้งขึ้นโดยพระราชบัญญัติหรือพระราชกฤษฎีกา หรือหน่วยงานอื่นของรัฐ ตามกฎหมายว่าด้วยความรับผิดชอบละเมิดของเจ้าหน้าที่ ให้กระทรวงการคลังพิจารณาให้แล้วเสร็จก่อนอายุความสองปีสิ้นสุดไม่น้อยกว่าหนึ่งปี ถ้ากระทรวงการคลังไม่แจ้งผลการตรวจสอบให้ทราบภายในกำหนดเวลาดังกล่าว ให้ผู้แต่งตั้งมีคำสั่งตามที่เห็นสมควร และแจ้งให้ผู้ที่เกี่ยวข้องทราบ

รัฐมนตรีว่าการกระทรวงมหาดไทยซึ่งทำหน้าที่แทนกระทรวงการคลังทราบและต้องปฏิบัติตามที่ได้รับคำแนะนำจากรัฐมนตรีว่าการกระทรวงมหาดไทย ตามข้อ ๓๕^๖ ของระเบียบสำนักนายกรัฐมนตรีฯ และหากผู้ว่าการการไฟฟ้าส่วนภูมิภาคเห็นว่าความเสียหายที่เกิดขึ้นแก่นาง ร. เกิดจากการกระทำละเมิดของนาย ว. อันเนื่องมาจากการปฏิบัติหน้าที่ การไฟฟ้าส่วนภูมิภาคต้องดำเนินการเพื่อให้ นาย ว. พ้นจากการเป็นคู่ความในคดี และช่วยเหลือทางคดีแก่นาง ว. ในระหว่างนั้นด้วย ตามข้อ ๓๗^๗ ของระเบียบสำนักนายกรัฐมนตรีฯ

ประเด็นที่สอง การไล่เบี่ยให้พนักงานผู้กระทำละเมิดชดใช้ค่าสินไหมทดแทนที่การไฟฟ้าส่วนภูมิภาคชำระให้แก่บุคคลภายนอก และค่าสินไหมทดแทนเพื่อ ความเสียหายที่พนักงานกระทำละเมิดต่อการไฟฟ้าส่วนภูมิภาค การไฟฟ้าส่วนภูมิภาค จะต้องส่งสำนวนให้กระทรวงการคลังพิจารณาตรวจสอบหรือไม่ นั้น ในประเด็นนี้ เห็นสมควรแยกการพิจารณาออกเป็น ๒ กรณี กล่าวคือ

กรณีที่หนึ่ง การไล่เบี่ยให้พนักงานผู้กระทำละเมิดชดใช้ค่าสินไหมทดแทนที่การไฟฟ้าส่วนภูมิภาคได้ใช้ให้แก่บุคคลภายนอกนั้น เห็นว่า การที่เจ้าหน้าที่ จะต้องรับผิดชอบชดใช้ค่าสินไหมทดแทนที่หน่วยงานของรัฐชดใช้ให้แก่ผู้เสียหายไปแล้วหรือไม่ เป็นผลมาจากการกระทำละเมิดของเจ้าหน้าที่ต่อบุคคลภายนอก ดังนั้น การดำเนินการเกี่ยวกับการพิจารณาไล่เบี่ยพนักงานในกรณีนี้จึงอยู่ภายใต้บังคับของหมวด ๒

^๖ข้อ ๓๕ ในกรณีที่ผู้เสียหายฟ้องคดีต่อศาล ให้ผู้มีอำนาจแต่งตั้งคณะกรรมการ โดยไม่ชักช้า เว้นแต่จะได้มีการตั้งคณะกรรมการดังกล่าวไว้แล้ว และให้ประสานงานกับสำนักงาน อัยการสูงสุดเพื่อเตรียมการต่อสู้คดีต่อไป พร้อมทั้งรายงานให้กระทรวงการคลังทราบและปฏิบัติตามที่ได้รับคำแนะนำจากกระทรวงการคลัง

^๗ข้อ ๓๗ ถ้าผลการพิจารณาของผู้แต่งตั้งยุติเป็นที่สุดว่า ความเสียหายเกิดจากเจ้าหน้าที่ได้กระทำในการปฏิบัติหน้าที่ จะต้องไม่มีการเรียกเจ้าหน้าที่เข้ามาเป็นคู่ความในคดี แต่ถ้าผู้เสียหายได้ฟ้องเจ้าหน้าที่ต่อศาลก่อนแล้วหรือมีการเรียกเจ้าหน้าที่เข้ามาเป็นคู่ความในคดีก่อนแล้ว ให้ผู้แต่งตั้งแจ้งผลการพิจารณาให้พนักงานอัยการเพื่อแถลงต่อศาล เพื่อให้เจ้าหน้าที่มีโอกาสพ้นจากการเป็นคู่ความในคดี และขอให้พนักงานอัยการช่วยเหลือทางคดีแก่เจ้าหน้าที่ในระหว่างนั้นด้วย

ของระเบียบสำนักนายกรัฐมนตรีฯ โดยข้อ ๓๘^๙ ของระเบียบสำนักนายกรัฐมนตรีฯ ได้กำหนดให้คณะกรรมการ ผู้แต่งตั้ง และกระทรวงการคลัง ต้องพิจารณาด้วยว่าจะต้องมีการไล่เบี่ยหรือไม่ เพียงใด และให้นำข้อ ๒๒ ถึงข้อ ๒๙ มาใช้โดยอนุโลมกับการชดใช้ค่าสินไหมทดแทนของเจ้าหน้าที่สำหรับค่าสินไหมทดแทนที่หน่วยงานของรัฐได้ชดใช้ให้แก่ผู้เสียหาย ดังนั้น ไม่ว่าจะเป็คณะกรรมการฯ ผู้แต่งตั้ง หรือกระทรวงการคลังก็ตาม หากมีหน้าที่ในการพิจารณาคำขอให้ชดใช้ค่าสินไหมทดแทนของบุคคลภายนอกแล้ว คณะกรรมการฯ ผู้แต่งตั้ง หรือกระทรวงการคลังก็ต้องพิจารณาเรื่องการไล่เบี่ยให้เจ้าหน้าที่ชดใช้ค่าสินไหมทดแทนไปพร้อมด้วย ในกรณีนี้ เมื่อประเด็นแรกได้พิจารณามาแล้วว่า หากการไฟฟ้าส่วนภูมิภาคเห็นสมควรชดใช้ค่าสินไหมทดแทนให้แก่ผู้เสียหาย การไฟฟ้าส่วนภูมิภาคต้องส่งสำนวนให้รัฐมนตรีว่าการกระทรวงมหาดไทยซึ่งทำหน้าที่แทนกระทรวงการคลังพิจารณาตรวจสอบ รัฐมนตรีว่าการกระทรวงมหาดไทยจึงต้องเป็นผู้พิจารณาการไล่เบี่ยให้พนักงานชดใช้ค่าสินไหมทดแทนดังกล่าวด้วย ดังนั้น การไฟฟ้าส่วนภูมิภาคจึงต้องส่งสำนวนการพิจารณาไล่เบี่ยให้นาย ว. ชดใช้ค่าสินไหมทดแทนที่การไฟฟ้าส่วนภูมิภาคต้องจ่ายให้แก่บุคคลภายนอกไปให้รัฐมนตรีว่าการกระทรวงมหาดไทยพิจารณาตรวจสอบ

กรณีที่สอง การที่พนักงานกระทำละเมิดต่อการไฟฟ้าส่วนภูมิภาคทำให้รถยนต์ของการไฟฟ้าส่วนภูมิภาคเสียหาย การไฟฟ้าส่วนภูมิภาคจะต้องส่งสำนวนให้กระทรวงการคลังตรวจสอบหรือไม่ นั้น เห็นว่า เป็นเรื่องที่เจ้าหน้าที่กระทำละเมิดต่อหน่วยงานของรัฐ การไฟฟ้าส่วนภูมิภาคจึงต้องส่งสำนวนการสอบข้อเท็จจริงความรับผิดชอบทางละเมิดให้กระทรวงการคลังตรวจสอบตามข้อ ๑๗ วรรคสอง^{๑๐} ของระเบียบสำนักนายกรัฐมนตรีฯ

^๙ข้อ ๓๘ ในกรณีหน่วยงานของรัฐต้องรับผิดชอบต่อบุคคลภายนอกในความเสียหายที่เกิดขึ้นจากการปฏิบัติหน้าที่ของเจ้าหน้าที่นั้น ความรับผิดชอบของเจ้าหน้าที่จะมีหรือไม่ และเพียงใด เป็นกรณีที่หน่วยงานของรัฐจะพิจารณาไล่เบี่ยเอาจากเจ้าหน้าที่ในภายหลัง ซึ่งคณะกรรมการ ผู้แต่งตั้ง และกระทรวงการคลัง แล้วแต่กรณี ต้องพิจารณาด้วยว่าจะมีการไล่เบี่ยหรือไม่ หรือจะไล่เบี่ยให้ชดใช้เพียงใดและให้นำข้อ ๒๒ ถึงข้อ ๒๙ มาใช้บังคับกับการชดใช้ค่าสินไหมทดแทนที่หน่วยงานของรัฐได้ใช้ให้แก่ผู้เสียหาย โดยอนุโลม

^{๑๐}โปรดดูเชิงอรรถที่ ๖, หน้า ๔

ประเด็นที่สาม การไฟฟ้าส่วนภูมิภาคจะส่งสำนวนกรณีพนักงานกระทำละเมิดต่อการไฟฟ้าส่วนภูมิภาคให้รัฐมนตรีว่าการกระทรวงมหาดไทยพิจารณาตรวจสอบให้ความเห็นแทนกระทรวงการคลัง โดยไม่ต้องส่งสำนวนให้กระทรวงการคลังตรวจสอบได้หรือไม่ นั้น เห็นว่า การไฟฟ้าส่วนภูมิภาคมีหน้าที่ต้องดำเนินการตามที่ระเบียบสำนักนายกรัฐมนตรีฯ กำหนดไว้ โดยไม่อาจดำเนินการเป็นอย่างอื่นได้ โดยการไฟฟ้าส่วนภูมิภาคต้องแยกส่งสำนวนการสอบข้อเท็จจริงความรับผิดชอบทางละเมิดเกี่ยวกับการชดใช้ค่าเสียหายให้แก่ทายาทของนาย ด. และการไล่เบียดให้นาย ว. ชดใช้ค่าสินไหมทดแทนที่การไฟฟ้าส่วนภูมิภาคได้ใช้ให้แก่บุคคลภายนอกให้รัฐมนตรีว่าการกระทรวงมหาดไทยพิจารณาตรวจสอบ และส่งสำนวนการสอบข้อเท็จจริงความรับผิดชอบทางละเมิดในกรณีความเสียหายที่เกิดขึ้นแก่รถยนต์ของการไฟฟ้าส่วนภูมิภาคให้กระทรวงการคลังพิจารณาตรวจสอบ ส่วนในกรณีที่ปรากฏว่าผลการพิจารณาของรัฐมนตรีว่าการกระทรวงมหาดไทย และกระทรวงการคลังเกี่ยวกับความรับผิดชอบของนาย ว. แตกต่างกันนั้น การไฟฟ้าส่วนภูมิภาคต้องเสนอความเห็นต่อคณะกรรมการการไฟฟ้าส่วนภูมิภาค เพื่อวินิจฉัยสั่งการตามข้อ ๑๘ วรรคหนึ่ง^{๑๑} ของระเบียบสำนักนายกรัฐมนตรีฯ

(นายชัยวัฒน์ วงศ์วัฒนศานต์)

เลขาธิการคณะกรรมการกฤษฎีกา

สำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา

กันยายน ๒๕๔๔

^{๑๑}ข้อ ๑๘ เมื่อกระทรวงการคลังพิจารณาเสร็จแล้ว ให้ผู้แต่งตั้งมีคำสั่งตามความเห็นของกระทรวงการคลัง และแจ้งคำสั่งนั้นให้ผู้ที่เกี่ยวข้องทราบ แต่ในกรณีที่หน่วยงานของรัฐที่เสียหายเป็นราชการส่วนท้องถิ่น รัฐวิสาหกิจที่จัดตั้งขึ้นโดยพระราชบัญญัติหรือพระราชกฤษฎีกา หรือหน่วยงานอื่นของรัฐตามกฎหมายว่าด้วยความรับผิดชอบทางละเมิดของเจ้าหน้าที่ ให้ผู้บังคับบัญชาหรือผู้กำกับดูแลหรือควบคุมหน่วยงานของรัฐนั้นวินิจฉัยสั่งการให้หน่วยงานของรัฐดังกล่าวปฏิบัติตามที่เห็นว่าถูกต้อง

ในกรณีที่หน่วยงานของรัฐที่เสียหายตามวรรคหนึ่งสั่งการตามความเห็นของกระทรวงการคลัง ให้ผู้แต่งตั้งดำเนินการเพื่อออกคำสั่งให้ชำระค่าสินไหมทดแทนหรือฟ้องคดีต่อศาลอย่าให้ขาดอายุความหนึ่งปีนับแต่วันที่ผู้แต่งตั้งแจ้งคำสั่งให้ผู้รับผิดชอบชดใช้ค่าสินไหมทดแทนทราบ